

KARTA INFORMACJI BEZPIECZEŃSTWA ZE STOPÓW TWARDYCH

NR WEWNĘTRZNY: 203PL

WYDANA: 31 STYCZEŃ 2014

I: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

I.1: Identyfikator produktu

Nazwa produktu	Wyroby ze stopu spiekanego, zawierający przede wszystkim węgiel wolframu ze spoiwem kobaltowym.
-----------------------	---

I.2: Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Wskazane wykorzystanie	Narzędzia górnicze, narzędzia budowlane, narzędzia obrotowe, narzędzia do obróbki metalu, wyroby hutnicze, wkładki.
Zastosowania odradzane	Należy unikać ponownego kształtowania lub szlifowania gotowych wyrobów ze stopów twardych bez odpowiednich środków kontroli narażenia (np. wentylacja, środki ochrony indywidualnej). Skrawanie, ostrzenie lub szlifowanie narzędzi ze stopów twardych może wytwarzać pyły lub niebezpieczne substancje, które mogą być wdychane, połykane lub wchodzić w kontakt z oczami i skórą. W celu renowacji lub recyklingu należy zwracać narzędzia w odpowiednie miejsce.

I.3: Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa	<input type="text"/>
Adres	<input type="text"/>
Tel	<input type="text"/>
Adres e-mail	<input type="text" value="sds@sandvik.com"/>

I.4 : Numer telefonu alarmowego

Numer telefonu alarmowego	Nie dotyczy.
----------------------------------	--------------

2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

UWAGA

Zagrożenie uszkodzeniem: Narzędzia tnące i uchwyty mogą kaleczyć w czasie użytkowania. Należy zawsze stosować wyposażenie ochronne i utrzymywać osłony maszyny na właściwym miejscu.

Zagrożenie dróg oddechowych: Narzędzia tnące do obróbki na mokro lub suchu mogą wytwarzać pył lub mgłę. Należy kontrolować wentylację i używać środków ochrony dróg oddechowych.

2.1: Klasyfikacja mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z WE 1272/2008:	Nie dotyczy.
Klasyfikacja zgodnie z WE 1999/45:	

2.2: Elementy oznakowania zgodnie z WE 1272/2008

Piktogramy określające zagrożenie:	Nie dotyczy.
Hasło ostrzegawcze:	
Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:	
Zwroty wskazujące środki ostrożności:	

2.3: Inne zagrożenia

PBT lub vPvB	Nie dotyczy.
---------------------	--------------

3: SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Nazwa substancji	Nr EINECS	Nr CAS	Zakres stężenia, % wag.	Klasyfikacja CLP	Klasyfikacja DSD
Węglik wolframu	235-123-0	12070-12-1	>50%	Il carburo di tungsteno non è classificato ai sensi della CLP	Il carburo di tungsteno non è classificato ai sensi della DSD
Kobalt	231-158-0	7440-48-4	0,25 – 30%	Carc. 1B, H350i Eye Irrit. 2, H319 Repr. 2; H361f, Acute Tox. 1, H330 Acute Tox. 4, H302 Resp. Sens. 1B, H334 Skin Sens. 1, H317 Aquatic Acute 1 (M=10), H400 Aquatic Chronic 1, (M=1), H410	Carc. Cat. 2 ; R49 T+; R26, Xi; R36, Xn; R22, Xn; R42/43, Repr. Cat. 3; R62 N;R50/53

4: PIERWSZA POMOC

4.1: Opis środków pierwszej pomocy

Nie przewiduje się narażenia na duże ilości pyłu/kurzu w normalnych warunkach i użytkowaniu. Jeżeli narzędzie wyszczerbi się, złamie lub jest ponownie szlifowane/ostrzone, może powodować narażenie na kurz lub niebezpieczne substancje.

Ochrona oczu	Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć.
Wdychanie	Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. W razie potrzeby zwrócić się o pomoc lekarską.
Spożycie	Przemywać jamę ustną wodą, a następnie wypić dużą ilość wody. W razie potrzeby zwrócić się o pomoc lekarską.
Skóra	Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Natychmiast umyć wodą z mydłem i dokładnie wypłukać. W razie potrzeby zwrócić się o pomoc lekarską.
Zalecenia ogólne	Po udzieleniu pierwszej pomocy zwrócić się o odpowiednią pomoc lekarską.

4.2: Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

W przypadku powstawania pyłu, metaliczne proszki lub pyły mogą spowodować mechaniczne podrażnienie oczu i skóry. Zasadniczo proszki lub pył metali mogą powodować mechaniczne podrażnienie oczu i skóry. Wdychanie proszku lub pyłu może powodować niewielkie podrażnienie dróg oddechowych. Przewlekłe wdychanie sproszkowanego stopu twardego lub jego pyłu może powodować przemijające lub trwałe choroby układu oddechowego, w tym astmę zawodową i śródmiąższowe zwłóknienie płuc. Sproszkowany stop twardy może powodować reakcję alergiczną skóry.

4.3: Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Nieznane.

5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Stop spiekany nie stwarza ryzyka pożaru.

6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1: Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Dostarczane wyroby ze spiekanych stopów twardych nie stwarzają zagrożeń, które wymagają środków związanych z ich przypadkowym uwalnianiem. Jednakże wyroby ze stopów twardych, do obróbki lub cięcia na mokro lub sucho, mogą wytwarzać niebezpieczny pył lub mgłę. Należy unikać wdychania lub kontaktu ze skórą i oczami. Należy ponownie naostrzyć narzędzia stosując odpowiednie systemy bezpieczeństwa i odsysania w celu unikania narażenia na pył. Należy stosować odpowiednie środki kontroli narażenia (tj. rękawice, okulary ochronne, maska przeciwpyłowa) zgodnie z sekcją B informacji o wyrobie z karty charakterystyki. Jeśli to konieczne, należy wentylować miejsce pracy.

6.2: Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

W przypadku tworzenia pyłu/mgły zapobiegać ich uwalnianiu do środowiska.

6.3: Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Nie dotyczy.

6.4: Odniesienia do innych sekcji

Patrz paragrafy 8 i 13 - środki kontroli narażenia i wskazówki dotyczące usuwania.

7: POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ I JEJ MAGAZYNOWANIE

Dostarczane wyroby ze stopów twardych nie stanowią zagrożenia wymagającego środków związanych z przypadkowym uwolnieniem, w celu bezpiecznej obsługi i składowania. Jednakże działania takie jak szlifowanie, skrawanie, ponowne ostrzenie wyrobów ze stopów twardych może tworzyć pył i dymy, które mogą wymagać specjalnych procedur obsługi. Procedury opisane poniżej odnoszą się do tych działań.

7.1: Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

W normalnych warunkach pracy używanie produktów ze stopów twardych nie wymaga stosowania specjalnych środków ostrożności, takich jak okulary ochronne i rękawice, poza zwykłymi procedurami odnośnie obsługi i używania narzędzi tnących. Nie wolno palić, jeść lub pić w czasie stosowania wyrobów ze stopów metali twardych. Po pracy należy dokładnie umyć ręce. Minimalizować wytwarzanie pyłu/kurzu i zapobiegać rozpraszaniu pyłu w powietrzu. Nie trzepać ubrania, szmat lub innych rzeczy w celu usunięcia pyłu.

7.2: Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Dostarczane wyroby ze stopów twardych nie stanowią zagrożenia wymagającego środków związanych z przypadkowym uwolnieniem w celu bezpiecznej obsługi i składowania.

7.3: Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Narzędzia górnicze, narzędzia budowlane, narzędzia obrotowe, narzędzia do obróbki metalu, wyroby hutnicze, wkładki.

8: KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Parametry środków kontroli narażenia w wykazie poniżej odnoszą się do prac z produktami ze stopów twardych, które generują pyły lub opary w trakcie szlifowania, skrawania lub ponownego ostrzenia.

8.1: Parametry dotyczące kontroli

Państwo	Wolfram i związki nierozpuszczalne, w przeliczeniu na wolfram		Kobalt	
	Wartość graniczna narażenia w ciągu 8 h (mg/m ³)	Wartość graniczna narażenia krótkotrwałego (mg/m ³)	Wartość graniczna narażenia w ciągu 8 h (mg/m ³)	Wartość graniczna narażenia krótkotrwałego (mg/m ³)
ACGIH TLV	5	-	0,02	-
Austria	5*	10*	0,1	0,4
Belgia	5	10	0,02	-
Kanada (Québec)	5	10	0,02	-
Dania	5	10	0,01	0,02
Węgry	-	-	0,1	0,4
Polska	5	-	-	-
Hiszpania	5	10	0,02	-
Szwecja	5	-	0,02	-
Szwajcaria	5*	-	0,05*	-
USA - NIOSH	5	10 [†]	0,05	-
USA - OSHA	-	-	0,1	-
Wielka Brytania	5	10	0,1*	-

* Aerozol wziewny; †15 minut

8.2: Kontrola narażenia

Stosowne techniczne środki kontroli:

W przypadku wytwarzania pyłu w trakcie szlifowania lub skrawania na mokro lub na sucho wyrobów ze stopów twardych, środki techniczne mogą obejmować lokalny system wentylacji z filtrami przeciwpylowymi, w zależności od stopnia automatyzacji procesu i zapobiegania (np. procedury zamknięte względem otwartych).

Środki ochrony indywidualnej:

Ochrona oczu lub twarzy	Stosować okulary ochronne w odpowiednim rozsądnym zakresie w zależności od stopnia automatyzacji procesu i zamknięcia
Ochrona skóry	Stosować rękawice i odzież roboczą w odpowiednim rozsądnym zakresie w zależności od stopnia automatyzacji procesu i zamknięcia
Ochrona dróg oddechowych	W przypadku wytwarzania pyłu właściwe, rozsądne i niezbędne jest używanie środków ochrony dróg oddechowych

9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

Nie dotyczy.

10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1: Reaktywność

Produkty za stopów twardych nie są reaktywne.

10.2: Stabilność chemiczna

Produkty za stopów twardych są stabilne chemicznie..

10.3: Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Nie dotyczy.

10.4: Warunki, których należy unikać

Należy unikać ponownego kształtowania lub szlifowania gotowych wyrobów ze stopów twardych bez odpowiednich środków kontroli narażenia (np. wentylacja, środki ochrony indywidualnej). Skrawanie, ostrzenie lub szlifowanie narzędzi ze stopów twardych może wytwarzać pyły lub niebezpieczne substancje, które mogą być wdychane, połknięte lub wchodzić w kontakt z oczami i skórą. W celu renowacji lub recyklingu należy zwracać narzędzia w odpowiednie miejsce.

Prace, takie jak szlifowanie, skrawanie, wypalanie, ponowne ostrzenie tych produktów mogą uwalniać pyły, które mogą grozić pożarem lub wybuchem, w rzadkich sprzyjających warunkach, takich jak odpowiedni rozmiar cząstek, ich stopień rozproszenia, stężenie i silne źródło zapłonu.

10.5: Materiały niezgodne

Materiały niezgodne dla niklu to kwasy i silne utleniacze.

10.6: Prodotti di decomposizione pericolosi

Gazowy karbonyłek niklu.

11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Wyroby ze stopów twardych, jak zaznaczono, nie stanowią zagrożenia dla ludzi. Skrawanie, ostrzenie lub szlifowanie narzędzi ze stopów twardych może wytwarzać pyły lub niebezpieczne substancje, które mogą być wdychane, połykane lub wchodzić w kontakt z oczami i skórą. Opisany poniżej paragraf o toksyczności odnosi się do tych prac.

Mieszanina WC+Co jest klasyfikowana przez IARC jako prawdopodobnie rakotwórcza dla człowieka (grupa 2A) na podstawie ograniczonych dowodów rakotwórczości metalicznego Co z WC u ludzi, przy braku wystarczających dowodów rakotwórczości metalicznego Co bez WC u ludzi.

US NTP stwierdza, że w przypadku kobaltu z węglikiem wolframu (proszek i stop twardy) można w rozsądny sposób oczekiwać, że jest on rakotwórczy dla człowieka na podstawie ograniczonych dowodów rakotwórczości z badań na ludziach i dowodów dodatkowych z badań mechanizmu kancerogenezy.

Kobalt i nikiel są „znane stanowi Kalifornia jako powodujące raka”. (ustawa nr 65).

STOT (Działanie toksyczne na narządy docelowe) – narażenie powtarzane: Przewlekłe wdychanie potencjalnie może powodować przejściową lub trwałą chorobę dróg oddechowych, w tym astmę zawodową i zwłóknienie śródmiąższowe. Donoszono, że najbardziej prawdopodobną przyczyną tego typu chorób układu oddechowego jest pył kobaltu. Objawy obejmują kaszel z odpluwaniem, sapanie, duszność, ucisk w klatce piersiowej i utratę masy ciała. Zwłóknienie śródmiąższowe (bliznowacenie płuc) może prowadzić do trwałego inwalidztwa. Pewne choroby płuc mogą się zaostrzyć wskutek narażenia.

I2: INFORMACJE EKOLOGICZNE

Dostarczane wyroby ze stopów twardych nie stanowią zagrożenia dla środowiska.

I3: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

I3.1: Metody unieszkodliwiania odpadów

Skrawki stopu spiekanego SA odpadami w Unii Europejskiej. Osad stopu, pochodzący z procesu mielenia stopów spiekanych jest niebezpiecznym odpadem. Odpady powinny być odzyskiwane, aby uniknąć składowania na wysypiskach.

I4: PRZEPISY DOTYCZĄCE TRANSPORTU

I 4.1: Numer ONZ	Wyroby ze stopów twardych nie są klasyfikowane lub regulowane.
I 4.2: Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	
I 4.3: Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	
I 4.4: Grupa pakowania:	
I 4.5: Zagrożenia dla środowiska:	
I 4.6: Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:	
I 4.7: Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC:	

I 5: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

I 5.1: Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Prawodawstwo UE: Roz Wyroby ze stopów twardych nie zawierają substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC).

Przepisy krajowe:

I 5.2: Informacje dotyczące przepisów prawnych

Raporty bezpieczeństwa chemicznego (RBC)/ oceny bezpieczeństwa chemicznego (CSA) nie są wymagane dla tych wyrobów. CSR/CSA wykonano dla węgliku wolframu, kobaltu i niklu.

I 6: INNE INFORMACJE

<p>Pełna treść klasyfikacji (CLP/GHS)</p>	<p>Eye Irrit. 2, H319 Repr. 2; H361f, Acute Tox. 1, H330 Acute Tox. 4, H302 Carc. 1B, H350i Resp. Sens. 1B, H334 Skin Sens.1, H317 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410</p>	<p>Działanie drażniące na oczy, kategoria 2 Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria 2 Toksyczność ostra, kategoria 1 Toksyczność ostra, kategoria 4 Rakotwórczość, kategoria 1B Działanie uczulające na drogi oddechowe, kategoria 1B Działanie uczulające na skórę, kategoria 1 Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego (ostra), kategoria 1 Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego (przewlekła), kategoria 1</p>
<p>Pełna treść zwrotów H</p>	<p>H302 H330 H350i H334 H317 H319 H361f H400 H410</p>	<p>Działa szkodliwie po połknięciu. Wdychanie grozi śmiercią. Wdychanie może powodować raka Może powodować objawy alergii lub astmy lub trudności w oddychaniu w następstwie wdychania. Może powodować reakcję alergiczną skóry. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne. Działa drażniąco na oczy. Podejrzuje się, że działa szkodliwie na płodność. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.</p>
<p>Pełna treść klasyfikacji (DSD/DPD) i zwrotów R</p>	<p>T+: R26: Xn: R22: Xi: R36: Repr. Cat. 3; R62: Carc. Cat. 2; R49: Xn; R42/43: N, R50–53:</p>	<p>Działa bardzo toksycznie przez drogi oddechowe. Działa szkodliwie po połknięciu. Działa drażniąco na oczy. Możliwe ryzyko upośledzenia płodności. Wdychanie może powodować raka. Może powodować uczulenie w następstwie narażenia drogą oddechową i w kontakcie ze skórą. Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.</p>
<p>Zmiany:</p>	<p>Karta informacji bezpieczeństwa sporządzono 31 styczeń 2014 r.</p>	

SKRÓTY:

ACGIH	Amerykańska konferencja higienistów przemysłowych
Al	Glin
ASTM	Amerykańskie stowarzyszenie badań i materiałów
BAF	Współczynniki biokumulacji
BCF	Współczynniki biozatręzania
mc.	Masa ciała
°C	Stopnie Celsjusza
Carc	Rakotwórczość
CAS	Chemical Abstracts Service
CEC	Zdolność wymiany jonowej
CI	Przedział ufności
CLP	Klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie
cm	centymetr(y)
Co	Kobalt
CO2	Dwutlenek węgla
DNA	Kwas deoksyrybonukleinowy
DNEL	Pochodny poziom niepowodujący zmian
DSD	Dyrektywa w sprawie substancji niebezpiecznych
e-SDS	Rozszerzona karta charakterystyki
KE	Komisja Europejska
EC50	Stężenie efektywne 50%
EWG	Europejska Wspólnota Gospodarcza
EINECS	Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym
EPA	Urząd ochrony środowiska USA
EPA OPPT	Biuro Urzędu ochrony środowiska USA ds. zapobiegania zanieczyszczeniom i substancji toksycznych
UE	Unia Europejska
Fe	Żelazo
FSSS	Sortownik z sitem dolnym Fishera
g	gram(y)
h	godzina(y)
IARC	Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem
IBC	Międzynarodowy kodeks dotyczący chemikaliów luzem
IRIS	Zintegrowany system wymiany informacji o zagrożeniach
kg	kilogram(y)
l	litr(y)
LC50	Stężenie śmiertelne 50%
LD50	Dawka śmiertelna 50%
LOAEC	Najniższe stężenie, przy którym obserwuje się szkodliwe zmiany
LOAEL	Najniższy poziom, przy którym obserwuje się szkodliwe zmiany
m ³	metr sześcienny(e)
m	metr(y)
MARPOL	Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki
mg	miligram(y)
Mn	Mangan
MS	Państwo Członkowskie
ng	nanogram
NIOSH	Krajowy instytut bezpieczeństwa i higieny pracy USA

NOAEC	Stężenie, przy którym nie obserwuje się szkodliwych zmian
NOAEL	Poziom, przy którym nie obserwuje się szkodliwych zmian
NOEC	Stężenie, przy którym nie obserwuje się zmian
Nr	Numer
NTP	Krajowy program toksykologiczny
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OEL	Wartość graniczna narażenia w miejscu pracy
OSHA	Zarząd ds. bezpieczeństwa i higieny pracy
PBT	Trwały, ulegający biokumulacji i toksyczny
PNEC	Przewidywane stężenie, przy którym nie obserwuje się zmian
RCR	Współczynnik charakterystyki ryzyka
REACH	Rejestracja, ocena, wydawanie zezwoleń i ograniczenia dotyczące substancji chemicznych
Resp.	Układ oddechowy
SDS	Karta charakterystyki
Sens.	Uczulanie
SMR	Standardowy współczynnik śmiertelności
spERC	Kategoria uwalniania emisji specyficznej
STOT-RE	Działanie toksyczne na narządy docelowe - wielokrotne
STP	Oczyszczalnia ścieków
TLV	Progowa wartość graniczna
µg	mikrogram(y)
µm	mikrometr(y)
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
USEPA	Urząd ochrony środowiska USA
vPvB	bardzo trwały, silnie ulegający biokumulacji
W	Wolfram
WC	Węglik wolframu

Karta informacji bezpieczeństwa.